

Anne Duyarl?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne Duyarl?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16001>

Özet

Anne Duyarlılık Ölçeği, annelerin çocuklarının sinyallerine karşı gösterdikleri duyarlılık düzeyini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlama çalışması yapılmış psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle anne-çocuk etkileşim kalitesini ve erken çocukluk dönemindeki bağlanma süreçlerini inceleyen araştırmacılar için tasarlanmıştır. Ölçeğin **uyarlama** çalışması, Berument ve arkadaşları (2018) tarafından gerçekleştirilmiş olup, Türk örnekleminde ölçeğin geçerlik ve güvenirlik özelliklerini detaylı bir şekilde incelemiştir.

Ölçek, annenin çocuğunun ihtiyaçlarına yönelik doğru ve hızlı tepki verme yeteneğini değerlendirerek, gelişimsel **psikoloji** alanındaki temel yapı taşlarından biri olan maternal duyarlılığı nicelleştirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Anne duyarlılığı, psikolojik ölçek, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, anne-çocuk etkileşimi, bağlanma.

Yazarlar

S. K. Berument, Ükran Okur, B. Bahtiyar-Saygan, Y. Yavaşlar-Doğu, T. Bakır-Demir, Ö. Aran.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, annelerin bebeklerinin veya küçük çocuklarının duygusal, fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarına ne kadar uygun, hızlı ve tutarlı yanıt verdiğini değerlendirmektir. Bu yanıtlar, **anne duyarlılığı** yapısının temel bileşenlerini oluşturur. Ölçek, özellikle Türkiye'deki anne-çocuk çiftlerinin etkileşim kalitesini bilimsel olarak incelemek üzere uyarlanmıştır.

Ölçek, klinik ve araştırma ortamlarında annelik becerilerinin ve erken dönem çocuk gelişim sonuçlarının tahmin edilmesinde kritik bir rol oynayan duyarlılık düzeyini standart bir araçla ölçme ihtiyacına cevap vermektedir.

Yapı

Anne Duyarlılık Ölçeği, **bağlanma teorisi** çerçevesinde merkezi bir rol oynayan maternal duyarlılık (Maternal Sensitivity) kavramını ölçmektedir. Bu yapı, Mary Ainsworth'un çalışmalarından türetilmiştir ve annenin dört temel davranışsal bileşenini içerir: çocuğun sinyallerini fark etme, bu sinyalleri doğru yorumlama, uygun bir tepki seçme ve bu tepkiyi zamanında gerçekleştirme.

Ölçek, bu davran?sal bile?enlerin anneler taraf?ndan ne ölçüde sergilendi?ini de?erlendirerek, anne-bebek ili?kisinin kalitesini yans?tan temel bir psikolojik yap?y? temsil eder. Yüksek duyarl?l?k, genellikle güvenli ba?lanman?n geli?imiyle do?rudan ili?kilidir.

Geçerlik

Anne Duyarl?l?k Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? koruyarak Türk kültürüne uygunlu?unu ara?t?rm??t?r. Berument ve arkada?lar? (2018) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in **yap? geçerli?i**, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak beklendi?i gibi yap?ya yüklendi?ini göstermi?tir. Ayr?ca, ölçe?in **ölçüt geçerli?i** kapsam?nda, duyarl?l?k ile ili?kili di?er psikolojik yap?larla beklenen yönde ili?kiler gösterdi?i rapor edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk kültüründe amaçlad??? **yap?y?** geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek **güvenirlik** katsay?lar?, **Anne Duyarl?l?k Ölçe?i**'nin ölçmek istedi?i yap?y? istikrarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini ve ara?t?rmac?lara elde ettikleri verilerin tutarl?l??? hakkında güvence verdi?ini belirtmektedir. Test-tekrar test güvenilirli?i gibi di?er istikrar ölçümleri de adaptasyon sürecinin bir parças? olarak incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ara?t?rmac?lar, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulam??lard?r.

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstererek, ölçe?in maddelerinin tek bir genel duyarl?l?k faktörü alt?nda veya birden fazla alt boyutta (e?er orijinal ölçek çok boyutluysa) gruplanmas?n?n teorik modelle uyumlu oldu?unu do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin bilgi için orijinal makaleye bakılmalıdır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler

Age Group: Bebek veya küçük çocuk sahibi anneler (Çocukların yaş aralığı orijinal çalışmada belirtilmiştir).

Population Details: Türkiye örnekleminde gerçekleştirilen psikometrik çalışmalar.

Test Methodology: Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları kesitsel araştırma deseni kullanılarak yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Maternal duyarlılık, Cronbach Alfa, psikometri, anne-bebek bağlanması, gelişimsel psikoloji.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Şükran Okur

Author ORCID Identifier: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazarın e-posta adresi: sukran.okur@gmail.com

Correspondence Address: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması 2018 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı, özellikle ticari veya büyük ölçekli araştırmalar için, sorumlu yazar Şükran Okur ile doğrudan iletişime geçilerek izin alınması gerektiği bildirilir. Kullanım koşulları ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Berument, S. K., Okur, Ş., Bahtiyar-Saygan, B., Yavaşlar-Doğu, Y., Bakır-Demir, T. ve Aran, Ö. (2018). Anne Duyarlılık Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Türk Psikoloji Yazıları*, 21(42), 17-34. doi:10.31828/tpy.13019961.2018.42.02

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [anne-duyarlilik-olcegi-toad.pdf](#)

Anne Duyarl?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için Berument ve arkada?lar?n?n (2018) yay?nlad??? makaleye ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ?ükran Okur ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM